

8. 7. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na tlumočníka v přestupkovém řízení

(Uložení blokové pokuty cizinci bez tlumočníka může být nezákonné.)

Podle čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka. Tato právní úprava však naráží jak na řadu otázek při praktickém uplatnění této zásady, tak na částečnou nesrovnalost s čl. 6 odst. 3 písm. e) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, která má s ohledem na čl. 10 Ústavy České republiky v případě rozporu se zákonem aplikační přednost. V přestupkové praxi se můžeme setkat s řadou rozhodnutí a jiných úkonů správních orgánů, které jsou v rozporu s touto zárukou základních práv podezřelého, za jejíž realizaci odpovídá stát, resp. orgány státu (policijní orgány, správní orgány apod.).

JAKOVIDIS | KLEGA | PARTNERS

advokátní kancelář | Attorneys at Law

Příkladem uveďme situaci, kdy řidič motorového vozidla - cizinec, nehovořící českým jazykem, překročí na území České republiky nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 15 km za hodinu, čímž poruší svou povinnost dle § 18 odst. 4 zákona č. [361/2000](#) Sb. a naplní tak skutkovou podstatu přestupku ve smyslu § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 citovaného zákona. Rychlost vozidla je řádně zjištěna měřením policie a vozidlo je následně policií zastaveno. Řidič ve snaze předejít větším komplikacím podepíše automaticky pokutový blok, zaplatí na místě požadovanou částku, aniž by si byl dostatečně vědom, za co přesně platí, převezme tzv. díl „B“ bloku a pokračuje v jízdě.

Tento pochopitelný a zdánlivě zákonný postup má však několik zcela zásadních nedostatků.

Za prvé je nutno podotknout, že takový postup je v rozporu s kogentní úpravou § 84 odst. 1 zákona č. [200/1990](#) Sb., o přestupcích, protože nebyly splněny podmínky pro vyřízení věci v blokovém řízení. Zejména vzhledem k cizí státní příslušnosti řidiče, který neovládá český jazyk, nelze mít za prokázané, že tento porozuměl dostatečně skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu, s čímž souvisí také důvodná pochybnost o tom, zda byl řidič vozidla schopen se řádně hájit a porozuměl tomu, za co konkrétně zaplatil blokovou pokutu a jaké právní následky s tímto postupem souvisejí. Vzhledem k uvedenému pak vzniká také pochybnost o tom, zda byl spolehlivě zjištěn skutkový stav a ochota přestupce blokovou pokutu zaplatit a nést následky takového postupu, což jsou taxativně

stanovené zákonné podmínky blokového řízení uvedené v § 84 odst. 1 zákona o přestupcích.

Takto vydané rozhodnutí v blokovém řízení je tedy v rozporu se zákonem (konkrétně v rozporu s § 84 odst. 1 zákona o přestupcích) a v případě tzv. přezkumného řízení by mělo být takové rozhodnutí v souladu s § 97 odst. 3 zákona č. [500/2004](#) Sb., správního řádu zrušeno a věc vrácena k dalšímu opatření příslušnému orgánu. Uplynula-li však lhůta 1 roku od porušení zákona rychlou jízdou, nelze již takové jednání jako přestupek projednat a řízení by mělo být zastaveno, zaplacená bloková pokuta vrácena zpět řidiči vozidla a trestné body řidiči smazány.

Rovněž nelze akceptovat argumentaci, že právo na tlumočnicka přísluší pouze tomu, kdo prohlásí, že neovládá jazyk jednání, případně, že tlumočnicka si musí podezřelý z přestupku obstarat na vlastní náklady.

Je-li totiž z povahy věci zřejmé, že podezřelý příslušný jazyk neovládá (tato podmínka je bezesporu naplněna v případě, kdy policisté z dokladů řidiče zjistí jeho cizí státní příslušnost a tato osoba s nimi nekomunikuje v českém, případně slovenském jazyce), nelze realizaci práva na tlumočnicka ponechat na tom, kdo tlumočnicka potřebuje, což jednak odporuje přednostní úpravě tohoto práva v Evropské úmluvě, a zároveň by byl takový postup v rozporu se smyslem této zásady.

Rovněž Ministerstvo vnitra České republiky ve svém Závěru č. 56 Poradního sboru ke správnímu řádu ze dne 14. 5. 2007 uvádí, že příslušný správní orgán je povinen v případech, kdy má být realizováno ústavní právo na pomoc tlumočnicka, zajistit tlumočnicka sám, a to na vlastní náklady.

Výše uvedené však nic nemění na skutečnosti, že pro rozhodnutí v blokovém řízení musí být splněny zákonné podmínky stanovené v § 84 odst. 1 zákona o přestupcích. A ty nemohou být splněny v případě, kdy podezřelý z přestupku neovládá jazyk, jímž se vede jednání, nemá-li přiděleného tlumočnicka, bez ohledu na to, zda tuto skutečnost prohlásil či zda si tlumočnicka neobstaral na své náklady. Důkazní břemeno ohledně skutečnosti, zda cizinec podezřelý z přestupku řádně a dostatečně rozuměl postupu a obsahu blokového řízení, dle mého názoru nese správní orgán.

Závěrem lze v zásadě shrnout, že cizinci, který neovládá příslušný jazyk, nelze bez tlumočnicka uložit blokovou pokutu, a to ani v případě, kdy sám bez dalšího podepíše blok a zaplatí pokutu na místě. Správní orgán je povinen zajistit cizinci tlumočnicka z úřední povinnosti a nemůže tuto povinnost přenášet automaticky na cizince.

Mgr. Jiří Klega,
advokát

[Jakovidis|Klega|Partners](#)
advokátní kancelář

Českobratrská 2227/7

702 00 Ostrava

Tel.: +420 608 133 636

e-mail: klega.j@advokatova.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)